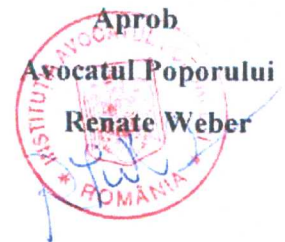

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind
prevenirea torturii – MNP

Raport
privind vizita desfășurată la Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități
Piatra-Neamț, județul Neamț

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare.**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare.**
- 3. Recomandări.**

Bacău – 2022

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

Având în vedere situația excepțională cu care s-a confruntat România în contextul pandemiei de coronavirus, a fost necesară aplicarea unor măsuri ferme pentru combaterea răspândirii COVID-19, iar MNP, ca entitate implicată în monitorizarea condițiilor de viață și a tratamentului aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție, a urmărit permanent respectarea prevederilor legale și a standardelor naționale și internaționale în materia respectării drepturilor fundamentale, precum și interzicerea torturii și a altor rele tratamente.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, în data de 28.09.2021, a fost efectuată o vizită la Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități Piatra-Neamț, județul Neamț, având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa de vizitare a fost formată din: doamna [redacted] și domnul [redacted] consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, domnul [redacted], medic, și doamna [redacted] psiholog, colaboratori externi, precum și domnul [redacted], reprezentant al organizației neguvernamentale Pro Democrația Piatra-Neamț.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități Piatra-Neamț funcționează ca instituție publică de interes local, fără personalitate juridică, în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț. Centrul rezidențial pentru copilul cu dizabilități a fost înființat în baza H.C.J. Neamț nr. 34/2010, în conformitate cu prevederile O.U.G. nr.102/1999 aprobată și completată prin Legea nr. 519/2002. Centrul era acreditat conform Certificatului de acreditare seria AF, nr. 001084/03.06.2014 și avea Licența de funcționare seria LF, nr. 000060 din data de 12.05.2020.

Misiunea centrului constă în furnizarea și asigurarea accesului copiilor cu dizabilități, pe o perioadă determinată, la găzduire, îngrijire, educație, recuperare și pregătire în vederea reintegrării sau integrării familiale și sociale.

Centrul funcționează cu respectarea prevederilor Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, ale Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, iar standardul minim de calitate aplicabil este Ordinul nr. 25/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială.

Unitatea se organizează și funcționează cu respectarea principiilor generale care guvernează sistemul național de asistență socială, precum și a principiilor specifice care stau la baza acordării serviciilor sociale prevăzute în legislația specifică, în convențiile internaționale ratificate prin lege și în celelalte acte internaționale în materie la care România este parte, precum și în standardele minime de calitate aplicabile.

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în cadrul centrului sunt copiii/tinerii cu dizabilități separați, temporar sau definitiv, de părinții lor, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a măsurii plasamentului în acest tip de serviciu și tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani și beneficiază de protecție specială, în condițiile legii.

La data vizitei, în centrul rezidențial erau cazați 39 de beneficiari (13 fete și 26 de băieți, cu vârste cuprinse între 1-20 de ani), la o capacitate de 50 de locuri. Beneficiarii centrului proveneau din familii, din serviciul de asistență maternală profesionistă, precum și din alte centre rezidențiale.

Centrul aplica o serie de proceduri proprii (admiterea în centru; încetarea serviciilor în centru; soluționarea situațiilor de absenteism al copilului; identificarea, semnalarea și soluționarea situațiilor de abuz, neglijare sau exploatare; evaluarea și prevenirea riscurilor), elaborate de D.G.A.S.P.C. Neamț și cunoscute de conducerea centrului și de personalul de specialitate.

Pentru fiecare copil protejat în centru era întocmit un dosar, denumit dosarul personal al beneficiarului. După analiza unor astfel de dosare, membrii echipei de vizitare au reținut că acestea erau conforme și complete, conțineau documentele obligatorii, printre care menționăm: dispoziția directorului executiv al D.G.A.S.P.C. Neamț privind instituirea plasamentului în regim de urgență sau, după caz, hotărârea comisiei pentru protecția copilului sau a instanței de judecată privind instituirea/încetarea măsurii de protecție; copia certificatului de naștere al copilului; copii ale actelor de stare civilă ale părinților; documentul care consemnează opinia copilului cu privire la stabilirea măsurii de protecție, pentru copilul care a împlinit vârsta de 10 ani; planul de acomodare a copilului; planul individualizat de protecție a copilului; fișa de evaluare socială a copilului; fișa de evaluare medicală a copilului; fișa de evaluare psihologică a copilului; fișa de evaluare educațională a copilului; rapoartele periodice privind verificarea împrejurărilor care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție specială; rapoartele trimestriale privind evoluția dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copilului și a modului în care acesta este îngrijit; contractul de furnizare servicii încheiat, după caz, cu părinții copilului sau cu copilul după împlinirea vârstei de 16 ani; alte documente relevante pentru situația și evoluția copilului în centru.

Conducerea centrului era asigurată de către un șef centru, acesta și coordonatorul personalului de specialitate luând parte la discuțiile cu membrii echipei de vizitare, alături de personal de specialitate de îngrijire și asistență.

Centrul funcționa cu un număr total de 88,5 posturi, dintre care erau ocupate 77, fiind vacante următoarele 12 posturi: **1 post cu ½ normă pedagog social, 1 post logoped, 1 post psiholog stagiar, 2 posturi asistent medical, 1 post instructor-educator activități de resocializare și 6 posturi de pedagog social.** Pe parcursul anilor 2020-2021, până la efectuarea vizitei, fuseseră organizate mai multe concursuri în urma cărora se angajaseră 4 infirmiere, 1 pedagog social, 2 supraveghetori de noapte și 1 asistent social debutant. Conform informațiilor primite de la conducerea centrului, personalul unității avea fișe de aptitudine profesională avizate de medicul de medicina muncii pentru anul în curs.

Referitor la personal, din informațiile furnizate de către conducerea centrului, a reieșit că acesta și-a desfășurat activitatea sub influența perioadei de pandemie, care a presupus perioade de izolare la locul de muncă, ce au avut ca efect stări de încordare psihică prelungită, reducerea randamentului de lucru, suprasolicitare în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor de lucru (număr redus de angajați care asigură îngrijirea copiilor pe fiecare perioadă de izolare, precum și în perioadele de carantină a persoanelor bolnave) și adaptarea la noile condiții. Toate acestea au avut ca efect creșterea numărului de îmbolnăviri în rândul personalului, astfel că s-a înregistrat o creștere a numărului de concedii medicale. **Având în vedere aceste aspecte, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile necesare pentru asigurarea serviciilor corespunzătoare beneficiarilor, prin angajarea de personal pe posturile vacante. Totodată, sunt necesare demersuri pentru prevenirea, reducerea stresului la locul de munca prin tehnici specifice livrate de un specialist în domeniu (fie de către psihologii angajați, fie de către specialiști contractați din exterior).**

Monitorizarea permanentă a activității personalului a evidențiat și o serie de abateri ale acestuia, motiv pentru care, în anul 2020 s-au aplicat 2 sancțiuni (1 reducere a salariului cu 5 % pentru 1 lună; 1 reducere a salariului cu 10 % pentru 2 luni), în anul 2021, până la data efectuării vizitei, nefiind înregistrate sancțiuni disciplinare.

Finanțarea cheltuielilor centrului era asigurată, în condițiile legii, din următoarele surse: contribuția persoanelor beneficiare sau a întreținătorilor acestora, după caz; bugetul Consiliului Județean Neamț; bugetul de stat; donații, sponsorizări sau alte contribuții din partea persoanelor fizice ori juridice, din țară și din străinătate; fonduri externe rambursabile și nerambursabile; alte surse de finanțare, în conformitate cu legislația în vigoare.

Referitor la fondurile alocate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților din centru, acestea au fost apreciate de personalul unității ca fiind suficiente desfășurării activității centrului.

Centrul rezidențial pentru copilul cu dizabilități Piatra-Neamț deținea următoarele autorizații/avize:

- autorizația sanitară de funcționare nr. 21/10.02.2017 emisă de către Direcția de Sănătate Publică Neamț;

- autorizația sanitar-veterinară nr.VA744/12.02.2016 eliberată de Direcția Sanitar Veterinară și Siguranța Alimentelor Neamț;
- autorizația de prevenire și stingere a incendiilor nr. I 591.013/19.09.2000 emisă de Grupul de Pompieri "Petrodava" al județului Neamț.

Ca localizare, Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități Piatra-Neamț este amplasat în comunitate, în municipiul Piatra-Neamț, str. Valea Albă, nr. 35, ceea ce permite accesul beneficiarilor din/la toate zonele orașului.

Centrul rezidențial este amplasat pe un teren în suprafață de peste 30000 mp aflat în proprietatea D.G.A.S.P.C. Neamț, fiind compus din trei pavilioane de cazare (fiecare în suprafață de aproximativ 500 mp.), un pavilion administrativ și un pavilion central.

Toate pavilioanele de cazare aveau aceeași structură, după cum urmează:

- 6 dormitoare (3 pe tronsonul unde erau cazați băieții, din care 1 izolator cu un loc, 1 cameră cu 4 locuri și 1 cameră cu 3 locuri, precum și 3 camere pe tronsonul unde erau cazate fetele, din care 1 izolator cu un loc, 1 cameră cu 4 locuri și 1 cameră cu 3 locuri). Fiecare dormitor era dotat cu paturi, dulapuri, noptiere, covor, masă, scaune;
- 1 living (cameră de petrecere a timpului liber) dotat cu televizor, comodă, canapele, masă, scaune, dulapuri pentru jucării, cărți, materiale didactice etc.;
- 1 oficiu pentru încălzirea hranei, dotat cu dulapuri pentru veselă, masă de inox, chiuvetă, aragaz, hotă, cuptor cu microunde, frigider;
- 4 băi pentru copii, dintre care 2 prevăzute cu cadă și 2 prevăzute cu duș;
- 2 grupuri sanitare pentru personal (bărbați/femei);
- 1 birou al personalului de îngrijire și supraveghere;
- 1 spălător dotat cu mașină de spălat rufe, uscător, rafturi pentru haine, coșuri de rufe;
- 2 vestiare ale personalului;
- 1 încăpere destinată depozitării materialelor de curățenie și dezinfectanți.

La data efectuării vizitei, în primul pavilion erau cazați 15 beneficiari (5 fete și 10 băieți), care urmau cursuri la diverse școli din orașele Piatra-Neamț și Roman. Doi beneficiari erau nou-soșiți, fiind în evaluare și în curs de transfer către învățământul de masă.

Dormitoarele erau încăpătoare, luminoase și curate, iar atmosfera era plăcută. Camera de petrecere a timpului liber și oficiul pentru încălzirea hranei erau curate. Conform informațiilor furnizate de personalul centrului, igienizarea și dezinfecția spațiilor era efectuată de îngrijitoare, care erau ajutate de copii la activitățile potrivite, conform vârstei și gradului lor de dezvoltare și înțelegere. Beneficiarii din acest pavilion primeau suport și asistență adecvată nevoilor proprii, în vederea asigurării unui stil de viață cât mai autonom și activ. Din observațiile membrilor echipei de vizitare a reieșit că centrul pune la dispoziția beneficiarilor echipamentele și materialele necesare pentru realizarea activităților de îngrijire personală.

În cel de-al doilea pavilion erau cazați 11 beneficiari (2 fete și 9 băieți), dintre care 5 băieți urmau cursuri la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Al.Roșca” din Piatra-Neamț, 1 beneficiar urma cursuri pentru copiii cu deficiențe de auz ale unui liceu din Vicovul de Sus – Suceava, 2 beneficiari erau în curs de orientare școlară, 2 erau neșcolarizabili și 1 beneficiar era

antepreșcolar (cu vârsta de aproximativ 2 ani). Trei dintre beneficiari erau utilizatori de scaun rulant.

Și în acest pavilion s-a observat că dormitoarele erau încăpătoare, luminoase și curate, iar camera de petrecere a timpului liber, băile și oficiul pentru încălzirea hranei erau curate. Copiii care necesitau sau, după caz, solicitau suport pentru efectuarea igienei personale erau ajutați de personalul de îngrijire. Conform informațiilor primite de la personalul centrului și de la beneficiari, copiii care nu se puteau îngriji singuri (spălat parțial sau total, pieptănat, îmbrăcat/dezbrăcat, încălțat/descălțat, transfer în fotoliu etc.) primeau ajutor zilnic de la personalul centrului.

În cel de-al treilea pavilion erau cazați 13 beneficiari (6 fete și 7 băieți), dintre care 5 urmau cursuri la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Al.Roșca” din Piatra-Neamț, 1 beneficiar urma cursuri pentru copiii cu deficiențe de auz ale unui liceu din Vicovul de Sus – Suceava, 1 beneficiar era în învățământ de tipul ”A doua șansă” și 6 beneficiari, cu vârste cuprinse între 11-18 ani, erau neșcolarizabili. Cinci dintre beneficiari erau utilizatori de scaun rulant. Din informațiile furnizate de către personalul centrului, a reieșit că fotoliile rulante erau în stare bună și proveneau din achiziții făcute prin intermediul Casei de Asigurări de Sănătate Neamț și din sponsorizări.

Și în acest pavilion s-a observat că dormitoarele erau încăpătoare, luminoase și curate, iar camera de petrecere a timpului liber, băile și oficiul pentru încălzirea hranei erau curate. Copiii primeau suport pentru efectuarea igienei personale, fiind ajutați de personalul de îngrijire. De asemenea, personalul centrului asigura suportul necesar copiilor cu deficiențe/dizabilități locomotorii și senzoriale pentru efectuarea deplasării acestora în centru și în exterior, pentru facilitarea comunicării cu ceilalți copii, cu personalul centrului și cu alte persoane la distanță, pentru participarea la activitățile organizate în centru și în afara acestuia etc.

La data efectuării vizitei, un pavilion era în carantină, motivat de faptul că un beneficiar fusese depistat pozitiv cu virusul SARS-COV-2, astfel că membrii echipei de vizitare au putut observa condițiile de cazare și de tratament din exterior, iar discuțiile cu beneficiarii din pavilion s-au purtat de la distanță, cu respectarea condițiilor de prevenție și protecție pentru infecția cu COVID-19.

Conform informațiilor furnizate de către conducerea centrului, în anul 2020, în pavilionul administrativ și în pavilionul 3 de cazare s-au efectuat lucrări de înlocuire și reparare a pardoselii, în valoare de 54.101,55 lei. De asemenea, pe parcursul anului 2021 au fost aduse îmbunătățiri la spațiile de pregătire a hranei, la spălătorii și la camerele de cazare, prin achiziționarea de diverse produse și materiale (blender, prăjitor de pâine, uscător de rufe, mașină de spălat rufe, corp mobil birou, etajeră, comodă, dulap mare etc.).

Bucătăria și sala de mese erau localizate în pavilionul central, fiind dotate corespunzător cu instalații, aparatură și echipamente specifice (chiuvete cu apă curentă, echipamente pentru pregătirea hranei, frigider, congelator, frigider pentru probele de mâncare etc.), cu materiale ușor de igienizat și cu mobilier suficient. Beneficiarii centrului primeau 3 mese pe zi și 2 suplimente, masa fiind servită în camere sau la sala de mese, fiind ajutați de către personalul de serviciu. În zilele de marți și joi, beneficiarii care urmau cursurile Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă

”Al. Roșca” Piatra-Neamț serveau micul dejun, prânzul și suplimentele în timpul programului de școală, cu ajutorul personalului de serviciu.

Meniurile erau stabilite lunar, cu consultarea unui nutriționist dietetician (Contract de colaborare nr. 1694/07.05.2019), astfel încât se asigura o alimentație echilibrată din punct de vedere caloric și nutritiv, în conformitate cu nevoile biologice specifice fiecărei vârste și a stării de sănătate a fiecărui beneficiar. Din discuțiile cu beneficiarii a reieșit că aceștia erau mulțumiți de meniul primit.

Conform informațiilor primite de la personalul centrului, la stabilirea meniurilor se ținea cont de necesarul zilnic de calorii și substanțe nutritive pentru copii și adolescenți, conform prevederilor Ordinului Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, precum și de preferințele beneficiarilor.

Din analiza meniurilor a reieșit că erau pregătite mai multe meniuri, pe categorii de regim: regim comun, regim pentru școlarii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Al. Roșca Piatra-Neamț, regim dietetic, regim special (gastric), regim desodat. Meniul de regim comun cuprindea în ziua efectuării vizitei următoarele alimente: mic dejun – lapte cu ciocolată caldă, pâine, pate de porc, ruladă de pui; supliment la ora 10 – struguri; prânz – ciorbă rădăuțeană, chifteluțe marinate cu mămliguță; supliment la ora 16 – cornulețe cu rahat; cină – plachie de pește și salată de fructe. Meniul de regim gastric cuprindea, în ziua efectuării vizitei, următoarele alimente: mic dejun – lapte cu fulgi de porumb, pâine, pate de porc, șuncă presată; supliment la ora 10 – banane sau lapte cu griș; prânz – supă de pui, pulpe la cuptor cu sote de legume proaspete; supliment la ora 16 – banane sau lapte cu griș; cină – plachie de pește, salată de fructe, lapte cu cereale.

Curtea centrului este amenajată cu spațiu verde pentru activități în aer liber, precum și cu loc de joacă.

Centrul deținea un autoturism cu 7 locuri, cu ajutorul căruia beneficiarii erau transportați la diverse instituții (școli, spitale etc.) pentru desfășurarea unor activități sau pentru primirea de îngrijiri medicale de specialitate.

Din informațiile furnizate de către personalul centrului, a reieșit că unitatea este în curs de reorganizare, conform Programului Național inițiat de autorități în vederea dezinstituționalizării copiilor, urmând să fie înființat un tip de serviciu rezidențial nou destinat copiilor cu dizabilități neuropsihice și deficiențe asociate (case de tip familial), care va fi deservit de Centrul de Zi de Recuperare. Copiii vor beneficia de cazare, hrană, echipare și activități instructiv-educative, conform standardelor minime de calitate și recomandărilor din planurile de abilitare/reabilitare și din planurile individualizate de protecție.

Conform Planului de închidere a centrului, urmau să fie disponibile 3 case de tip familial și 1 modul de tip familial. Copiii vor beneficia de terapii de abilitare/reabilitare (consiliere psihologică și socială, psihopedagogică, logopedică, kinetoterapie, meloterapie, stimulare senzorială, asistență medicală), conform standardelor minime de calitate și recomandărilor din

planurile de abilitare/reabilitare și din planurile individualizate de protecție în cadrul actualului Centru de Zi.

Având în vedere specificul afecțiunilor beneficiarilor centrului, echipa de vizitare consideră că evaluarea nevoilor copiilor aflați în Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități Piatra-Neamț, județul Neamț este o etapă esențială în cadrul strategiei de dezinstituționalizare, astfel încât să se identifice soluții care să asigure bunăstarea și securitatea copilului, prin asigurarea corespunzătoare a asistenței medicale și psiho-sociale. Mai mult, strategia de dezinstituționalizare trebuie să fie implementată după ce se identifică soluții mai bune pentru fiecare copil din centru, prin evaluarea multidisciplinară centrată în principal pe copil, având drept scop înțelegerea completă a situației acestuia.

Membrii echipei de vizitare au studiat o serie de registre folosite în activitatea centrului, cum ar fi: Registrul de evidență a incidentelor deosebite, Registrul de evidență a cazurilor de abuz, neglijență și discriminare, Registrul privind instruirea și formarea continuă a personalului, Registrul privind informarea și consilierea beneficiarilor etc.

Registrul de evidență a incidentelor deosebite conținea câteva cazuri de părăsire a centrului fără permisiune, din discuțiile purtate cu personalul centrului reieșind că Procedura privind soluționarea situațiilor de absenteism al copilului/ situațiilor de părăsire a centrului fără permisiune era cunoscută de către personal și beneficiari, existând o bună colaborare cu Poliția Județeană Neamț. După readucerea în centru, minorii care părăsiseră centrul fără permisiune erau incluși în programe de consiliere personalizată, în vederea corectării comportamentului, fiindu-le prezentate pericolele la care se expun și consecințele nerespectării biletelor de voie. În conformitate cu Ordinul nr. 25/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială, se avea în vedere ca sancțiunile aplicate în cazul unor comportamente care nu respectau, în mod repetat, normele interne să fie constructive și să aibă scop educativ (nu mai primeau bilet de voie o perioadă limitată de timp). Din discuțiile purtate cu personalul centrului și din analiza registrului de evidență a incidentelor deosebite, a reieșit că nu fuseseră înregistrate cazuri de deces sau suicid pe parcursul anilor 2020-2021.

Registrul de evidență a cazurilor de abuz sau neglijare conținea pentru anii 2020-2021 un număr de trei înscriri, cu privire la agresiuni între beneficiari (2 cazuri în anul 2020), precum și cazul unei beneficiare care ar fi fost agresată fizic de către un agent de pază (în anul 2021). Din discuțiile purtate cu personalul și din analiza documentației aferente cazurilor, a reieșit faptul că fusese aplicată Procedura privind identificarea, semnalarea și soluționarea cazurilor de abuz, neglijare și exploatare sau orice altă formă de violență asupra copilului, fiind întocmite corespunzător documentele prevăzute în procedură (fișa de semnalare a abuzului sau neglijării copilului, registrul de evidență a cazurilor de abuz sau neglijare), cu respectarea etapelor activității procedurale.

Deși numărul cazurilor de abuz sau neglijare era redus, membrii echipei de vizitare consideră oportun să se efectueze demersuri pentru intensificarea supravegherii beneficiarilor din centru cunoscuți ca având comportamente agresive, precum și pentru

instruirea și formarea continuă a personalului cu privire la identificarea, semnalarea și soluționarea cazurilor de abuz, neglijare și exploatare, ori a oricărei alte forme de violență asupra copilului.

Conform Registrului privind instruirea și formarea continuă a personalului, pe parcursul anului 2021 avuseseră loc instruirii pe diverse teme, inclusiv acordarea primului ajutor în caz de urgență, prevenirea și combaterea cazurilor de abuz, neglijare sau exploatare, precum și soluționarea unor astfel de cazuri.

În ceea ce privește activitățile de instruire cu beneficiarii, conform Registrului privind informarea/instruirea și consilierea beneficiarilor, fuseseră derulate informări pe teme cum ar fi: educație pentru sănătate, reguli de comportament, dreptul de a face propuneri și sugestii, reguli de prevenire a infectării cu COVID-19.

Referitor la acordarea asistenței medicale, aceasta era asigurată de către un medic angajat cu ½ normă, de către 6 asistente medicale, precum și de 20 de infirmiere, angajate pe perioadă nedeterminată, **fiind vacante 2 posturi de asistent medical.**

Medicul angajat nu era în relație contractuală cu Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Neamț, astfel că beneficiarii erau înscriși pe listele diverșilor medici de familie din municipiul Piatra-Neamț, care acordau consultații, prescriau tratamente medicale, eliberau rețete, deplasându-se în cadrul centrului. Pe perioada pandemiei, asigurarea asistenței medicale s-a realizat preponderent prin metode alternative de comunicare (online, telefonic). Consulturile de specialitate se realizau prin transportarea beneficiarilor la diversele unități sanitare de pe raza orașului Piatra-Neamț, cu mașina din dotarea centrului.

Medicul centrului recupera rețetele prescrise de medicii de familie pe listele carora se aflau copiii, iar rețetele erau onorate de farmacii și medicamentele aduse de personalul medical la centru. Pentru monitorizarea stării de sănătate și acordarea îngrijirilor medicale, centrul deținea o cameră dotată cu pat/canapea de consultații, precum și aparat de urgență aprovizionat cu medicamentele și materialele consumabile prevăzute de normativele în vigoare.

A fost studiat Registrul de consultații și tratamente, în care erau consemnate consultațiile efectuate de la începutul anului 2021 și până la data efectuării vizitei. Erau notate datele personale ale beneficiarilor, diagnosticele medicale, numele medicamentelor recomandate, precum și informații despre persoana care a recomandat respectivul tratament și modul efectiv de realizare a acestuia.

La nivelul centrului rezidențial exista un raport de tură al asistentelor medicale, în care era consemnată activitatea desfășurată pe parcursul unei zile: administrarea tratamentelor, supravegherea medicală în cazurile beneficiarilor cu probleme de sănătate, monitorizarea beneficiarilor (prin termometrizare, saturația în oxigen a sângelui, examen clinic) din punct de vedere a posibilei infectări cu noul coronavirus, controlul respectării măsurilor de igienă personală și de curățenie în centru, completarea documentelor medicale, realizarea consulturilor de specialitate.

Totodată, erau întocmite fișe de observație a stării de sănătate a beneficiarului în care se menționau serviciile/intervențiile/tratamentele efectuate. În registru/fișa de observație se

consemna numele beneficiarului și vârsta, data efectuării consultației/tratamentului/intervenției de specialitate, medicamentele utilizate (denumire, cantitate), materialele sanitare folosite, semnătura personalului de specialitate și semnătura beneficiarului.

La nivelul centrului rezidențial era utilizată o condică pentru evidența medicamentelor și materialelor sanitare consumabile, completată corespunzător.

Având în vedere multitudinea de activități cu caracter medical care se desfășurau în cadrul centrului rezidențial, echipa de vizitare consideră necesară ocuparea posturilor vacante de asistent medical, precum și analiza posibilității de angajare a unui medic cu normă întreagă, în scopul asigurării unei asistențe medicale corespunzătoare tuturor beneficiarilor centrului.

Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități Piatra-Neamț avea organizată o cameră pentru acordarea îngrijirilor medicale, dotată cu mobilier (pat consultații, dulap de medicamente, birou etc.), cu aparatură specifică (tensiometru, stetoscop, pulsoximetru, termometre etc.), precum și cu aparat de urgență, care conținea medicamentele necesare în situații neprevăzute. Totodată, centrul deținea un spațiu închis cu cheie, în care erau depozitate medicamentele și materialele necesare tratamentelor medicale. Accesul la spațiul respectiv îl avea doar personalul medical, iar aprovizionarea se realiza numai în prezența personalului medical sau a coordonatorului centrului.

Centrul deținea spații igienico-sanitare: sală de dușuri (separate pe sexe) și camere de baie, dotate cu echipamentele necesare și instalațiile pentru alimentare cu apă caldă și rece, amenajate corespunzător pentru evitarea posibilelor accidente și a oricărui risc de infecție.

La nivelul Centrului Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități Piatra-Neamț erau cazate un număr de 13 de fete cu vârsta cuprinsă între 10 și 19 de ani. Din relatările conducerii centrului a rezultat faptul că la data vizitei o beneficiară cu vârsta de 18 ani se afla la maternitatea Spitalului Județean Neamț, unde dăduse naștere unui băiețel sănătos. Starea de graviditate a fost diagnosticată de către personalul medical când aceasta avea o evoluție de circa 2 luni, beneficiara fiind ulterior prezentată pentru monitorizarea sarcinii, atât medicului de familie, cât și medicului ginecolog. Sarcina avusese o evoluție normală, beneficiara urmând atât tratamentul medical necesar, cât și un program de monitorizare a stării generale din punct de vedere psihic și somatic. Din relatările personalului a reieșit faptul că beneficiara urma să se căsătorească și să se mute cu tatăl copilului în cel mai scurt termen.

De asemenea, din informațiile primite de la personalul centrului a rezultat faptul că unele beneficiare minore erau active sexual, fără a putea fi precizată o cifră concretă, în anii anteriori efectuării vizitei fiind înregistrate cazuri de minore însărcinate, care au născut. Din informațiile primite a reieșit că, pentru prevenirea sarcinilor nedorite, se administra, cu acordul minorelor, tratament de prevenție. Cu privire la acest aspect, **membrii echipei de vizitare consideră că este imperios necesar ca minorele active sexual să fie consiliate de o serie de specialiști (psiholog, medic, consilier juridic etc.) cu privire la debutul vieții sexuale, măsuri de prevenire a sarcinilor la vârste mici, sănătatea reproducerii, toate adaptate nivelului de înțelegere a acestora etc.**

Ca măsuri luate cu scopul prevenirii transmiterii virusului Sars-Cov 2 la nivelul Centrului Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități Piatra-Neamț, județul Neamț, din informațiile furnizate de către conducerea centrului au fost realizate următoarele activități:

- consultații zilnice ale copiilor pentru evaluarea stării de sănătate, pentru diagnosticarea afecțiunilor intercurente și stabilirea conduitei terapeutice;
- completarea condicii de medicație pentru eliberarea acesteia din punctul farmaceutic;
- administrarea tratamentelor cronice, profilactice;
- însoțirea copiilor, periodic, în spital, la controalele pentru reevaluări și obținerea gradului de handicap;
- întocmirea foilor de observație cu înregistrarea informațiilor despre evoluția zilnică a stării de sănătate a copiilor;
- raportul medical pe fiecare tură, în care se consemnează orice modificare a stării de sănătate a copiilor.
- asigurarea stocurilor de materiale dezinfectante pe bază de clor sau alcool sanitar și/sau măști de protecție, atât prin achiziții ale furnizorului de servicii, cât și prin surse suplimentare (sponsorizări);
- informarea și instruirea personalului cu privire la aplicarea și respectarea măsurilor menționate în Dispoziția metodologică nr. 6377/ANPDCA/09.03.2020 și intensificarea activităților de dezinfecție a suprafețelor de contact, conform Planurilor de măsuri întocmite la nivelul centrului;
- dotarea centrului cu termometru cu infraroșu non-contact, pentru termometrizarea la distanță a personalului;
- verificarea personalului din punct de vedere al stării de sănătate, la fiecare schimb de tură, de către personalul medical (informații clinice, informații furnizate de către personal la intrarea în serviciu vis-a-vis de persoanele cu care a intrat în contact, termometrizare etc.) și raportarea zilnică către șeful de centru a situațiilor noi apărute.

În ciuda acestor măsuri, de la începutul pandemiei până la data efectuării vizitei, în centru au existat beneficiari infectați cu noul coronavirus, care s-au vindecat fără alte complicații, precum și angajați care au fost internați și care, ulterior, s-au vindecat. La data efectuării vizitei, într-un pavilion 1 beneficiar fusese confirmat pozitiv Sars-Cov 2, astfel că respectivul pavilion era în carantină, cu respectarea de către personal și beneficiari a regulilor referitoare la prevenirea și protecția contaminării cu COVID-19.

Referitor la patologia beneficiarilor centrului, aceasta viza afecțiuni diverse din spectrul tulburărilor de comportament, cât și a afecțiunilor psihiatrice grave (tulburări psihotice, schizofrenie), cu dependență parțială sau totală de îngrijirea specializată (retard psihic grav, encefalopatie, tetrapareză spastică etc.). Toți acești copii erau încadrați în grad de handicap.

Alte activități efectuate de personalul medical se refereau la evaluarea medicală și neuropsihică a tuturor copiilor, controlul stomatologic și oftalmologic pentru copiii nou veniți, examene medicale de bilanț anuale pentru toți beneficiarii, evaluări medicale trimestriale la toți

copiii, elaborarea de PIS-uri de sănătate pentru toți beneficiarii, asigurarea circuitelor și a izolării beneficiarilor cu test pozitiv SARS-COV 2 și care nu au necesitat spitalizare.

Centrul oferea și servicii de kinetoterapie, existând o sală de kinetoterapie cu dotări și dispozitive corespunzătoare pentru această activitate. Serviciile asigurate de un kinetoterapeut constau în activități care se desfășurau individual, cu un timp alocat per ședință variind între 30-45 de minute, o dată sau de două ori pe săptămână, în funcție de nevoile și disponibilitatea beneficiarilor.

Referitor la acordarea asistenței psihologice, aceasta este asigurată de 2 psihologi clinicieni, în baza unui Plan individualizat de servicii, elaborat de o echipă pluridisciplinară.

Din informațiile primite de la personalul centrului a reieșit că **nu exista o procedură privind activitatea psihologică**, membrii echipei de vizitare considerând necesar să se efectueze demersuri pentru elaborarea unei proceduri care să se aplice în centru, cu programe de intervenții și activități, inclusiv folosirea aceleiași terminologii în denumirea actelor (ex. Raport de evaluare psihologică), în concordanță cu prevederile Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România.

Patologia beneficiarilor centrului viza afecțiuni neuropsihice severe, cu dependență totală de adult, iar gradul de înțelegere al unora dintre ei era foarte limitat. Astfel, activitatea specialistului desemnat fusese orientată spre activități care vizau abilitarea/reabilitarea acestora, precum și activități de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă.

Având în vedere tipul de dizabilități cărora se adresează și specificul activităților structurate pe nevoile beneficiarilor, membrii echipei de vizitare consideră oportun să fie analizată posibilitatea înființării unei săli de integrare senzorială, motivat de faptul că intervențiile senzoriale pot duce la diminuarea anxietății, la creșterea capacității de concentrare a atenției concomitent cu scăderea distractibilității, la creșterea confortului în mediul înconjurător, la reducerea comportamentelor stereotipe și de autostimulare. Totodată, aceste intervenții facilitează interacțiuni pozitive cu ceilalți, îmbunătățesc comunicarea și duc la dezvoltarea autonomiei personale.

Pe parcursul derulării vizitei a reieșit, din analiza dosarelor beneficiarilor și din discuțiile purtate la cabinetul psihologic, că instrumentele de lucru erau completate la zi și în conformitate cu legislația în vigoare, acestea fiind în măsură să reflecte activitatea specialiștilor. La cabinetul psihologic exista un registru/caiet în care erau consemnate toate activitățile desfășurate zilnic de către specialist, iar dosarele beneficiarilor conțineau o serie de documente, printre care menționăm: Fișă monitorizare intervenție, Program de abilitare/reabilitare, Fișă evaluare psihologică etc.

Centrul rezidențial pentru copilul cu dizabilități a oferit în anul 2021 servicii de asistență psihologică copiilor/tinerilor cu dizabilități și consiliere părinților/familiei acestora, prin cei 2 psihologi ai centrului, după cum urmează:

- au fost desfășurate 2487 ședințe de asistență psihologică (individuale sau de grup);
- au fost întocmite 230 de fișe de evaluare psihologică comprehensivă;

- au fost desfășurate 108 ședințe de instruire a persoanelor de referință cu privire la întocmirea programelor de acomodare, a programelor de intervenție pentru dezvoltarea deprinderilor și pregătirea copilului pentru viața independentă;
- au fost desfășurate 45 ședințe de consiliere a părinților/rudelor/persoanelor față de care copiii au stabilit legături de atașament.

Logopedul centrului a oferit beneficiarilor servicii de recuperare logopedică, fiind realizate 1037 de ședințe de recuperare logopedică pentru un număr mediu de 25 copii/lună, în concordanță cu recomandările medicale și cu obiectivele stabilite în P.I.P.

În ceea ce privește metodologia, se foloseau teste proiective, Testul Matricele Progressive Raven, ABAS-2, **unele dintre acestea fiind achiziționate cu licență.**

În urma vizitării camerelor, membrii echipei de vizitare au constatat implicarea activă a personalului, a educatorilor, a personalului de specialitate – psihologi/psihopedagogi, în rezolvarea problemelor beneficiarilor centrului, atât a celor care țin de ordin administrativ-organizatoric, cât și a celor care implică o componentă afectivă, adresându-li-se pe ton cald, protectiv și securizant, iar beneficiarii vădind un atașament sigur, securizant față de aceștia.

Din discuțiile purtate cu personalul de specialitate, a reieșit că, pe parcursul anilor 2020-2021 s-a colaborat cu unitățile de învățământ și s-a menținut legătura cu cadrele didactice de la instituțiile de învățământ frecventate de beneficiari, s-au preluat pachetele educaționale (online sau fizic), s-au listat materialele și s-au transmis către cadrele didactice fișele/activitățile realizate de copiii care își desfășurau educația formală în sistem online, beneficiarii școlari fiind sprijiniți în realizarea fișelor din pachetul educațional.

Totodată, specialiștii din cadrul centrului au colaborat, astfel că psihologii și psihopedagogii au comunicat educatorilor problemele comportamentale și adaptative ale copiilor aflați în grijă, în vederea unei mai bune cunoașteri a acestora.

Mai mult, personalul centrului a asigurat suportul necesar beneficiarilor aflați în situație de dependență, pentru efectuarea deplasării acestora în centru și în exterior, pentru facilitarea comunicării la distanță, pentru participarea la activitățile organizate în centru sau în comunitate, astfel că beneficiarii au primit suport și asistență adecvată nevoilor proprii, în vederea asigurării unui stil de viață cât mai activ posibil.

Referitor la acordarea asistenței sociale, aceasta era desfășurată de doi asistenți sociali, care aveau aviz de exercitarea a profesiei, ambii fiind înscriși în Registrul Național al Asistenților Sociali din România și deținând treptele de competență profesională corespunzătoare activității desfășurate. Asistenții sociali dispuneau de birou și dotări - computer, acces internet, telefon imprimantă etc. și aveau acces la autoturism pentru activitățile desfășurate în teren.

Dosarele personale ale beneficiarilor erau păstrate într-o încăpere destinată doar acestui scop, cu acces din biroul asistenților sociali, pe ușa acesteia fiind afișată o dispoziție a șefului de centru care conținea prevederi referitoare la persoanele care aveau acces la dosarele copiilor. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare au apreciat că erau respectate prevederile standardelor de calitate minime obligatorii aplicabile în domeniu referitoare la modul de păstrare a dosarelor personale precum și la respectarea confidențialității informațiilor conținute în dosare.

Activitatea celor doi asistenți sociali consta în principal în: instrumentarea dosarelor beneficiarilor pentru încadrarea/reîncadrare în grad de handicap și pentru orientare/reorientare școlară; instrumentarea dosarelor pentru întocmirea actelor de identitate; instrumentarea dosarelor pentru a fi prezentate Comisiei pentru Protecția Copilului sau instanței de judecată cu propuneri referitoare la menținerea/încetarea măsurii de protecție specială; întocmirea rapoartelor de evaluare/reevaluare; întocmirea fișelor de vizită, a planurilor de integrare/reintegrare socială, solicitarea de anchete psiho-sociale de la autoritățile locale, transmiterea de invitații părinților pentru stabilirea unor vizite etc. În afara activităților de gestionare a dosarelor sociale ale beneficiarilor, asistenții sociali erau implicați în organizarea activităților de socializare și recreere, încurajarea menținerii legăturii cu familia prin adrese, consilieri telefonice sau față în față, precum și alte activități care vizau respectarea drepturilor copiilor și tinerilor ocrotiți în centru.

Au fost verificate, aleatoriu, mai multe dosare sociale ale beneficiarilor și s-a constatat că acestea cuprindeau toate documentele prevăzute de standardele minime de calitate aplicabile centrelor rezidențiale pentru copiii cu dizabilități. Documentele cuprinse în dosare (fișe de evaluare, plan de acomodare, plan individualizat de protecție, planuri de intervenție specifică etc.) conțineau informații relevante și actualizate, erau corect întocmite, respectau termenele legale de întocmire și de valabilitate și conțineau semnăturile tuturor persoanelor responsabile.

Referitor la activitățile de educație non-formală și informală, de socializare și de petrecere a timpului liber, pe parcursul vizitei a reieșit că, în fiecare dintre cele 3 pavilioane de cazare exista un living (cameră de petrecere a timpului liber) - dotat cu televizor, comodă, canapele, masă, scaune, dulapuri pentru jucării, cărți, materiale didactice. Potrivit datelor furnizate de specialiștii centrului, în anul 2020 s-au desfășurat 1323 de activități de socializare și de petrecere a timpului liber (în fiecare zi se desfășurau cel puțin 2-3 activități în fiecare dintre cele 3 pavilioane de cazare), dintre care 13 excursii la care au participat 15 copii, iar în anul 2021 s-au desfășurat, până la data vizitei, 1300 de activități, dintre care 15 în afara centrului, la care au participat 20 de beneficiari. Instituirea stării de urgență și apoi a stării de alertă (prelungită pe toată perioada anului 2021) nu a permis participarea copiilor la taberele organizate anual, limitându-se totodată și deplasările în alte zone.

Echipele de specialiști formate din doi instructor-educatori și 15 pedagogi sociali asigură serviciile de educație non-formală și informală, prin desfășurarea zilnică a unor activități specifice cu scopul achiziționării/exersării deprinderilor de viață independentă de către beneficiarii centrului, astfel: activități gospodărești (curățenie în camere, servirea mesei, aranjarea hainelor în dulap, curățenie în curtea unității, spălat/întins/călcat haine, pregătirea hranei, spălatul vaselor, etc); activități de însușire a deprinderilor de autonomie personală (igienă personală, însușirea deprinderilor de folosire a tacâmurilor, gestionarea resurselor financiare, etc); supraveghere și îndrumare zilnică la participarea la cursurile on-line și la efectuarea temelor; discuții zilnice cu beneficiarii despre felul în care și-au desfășurat activitatea la școală și dacă au avut loc evenimente care să-i afecteze; sprijinirea și însoțirea copiilor/tinerilor care au dorit să participe la slujba religioasă de la biserică sau de la capela centrului; desfășurarea ședințelor individuale/de grup de

instruire/informare/consiliere a beneficiarilor de către specialiști sau de către persoanele de referință.

În centru nu exista o bibliotecă, dar copiii erau sprijiniți de către educatori pentru a-și întocmi fișe și a împrumuta cărți de la Biblioteca Județeană Neamț. Toate activitățile desfășurate de către personalul de îngrijire și educație erau consemnate în planificările periodice, precum și în procesele verbale și raportările periodice - lunare/trimestriale/anuale - transmise către D.G.A.S.P.C. Neamț.

Referitor la menținerea legăturii cu familia, dar și cu alte persoane relevante din viața copiilor, majoritatea beneficiarilor din centru aveau telefoane mobile personale, dar puteau menține legătura cu membrii familiei și prin intermediul telefonului fix al centrului sau prin intermediul telefoanelor personale ale angajaților. Pe perioada suspendării vizitelor în centru (în timpul stării de urgență) a fost asigurată posibilitatea întrevederilor on-line cu membrii familiei. În ceea ce privește vizitele, conform datelor din registrul de vizite și informațiilor furnizate de specialiștii centrului, în anul 2020 au fost înregistrate 63 de vizite la 10 beneficiari, iar în anul 2021, până la momentul vizitei echipei instituției Avocatul Poporului, au fost vizitați în centru 12 beneficiari. Vizitele s-au desfășurat cu respectarea normelor de prevenire a infectării cu virusul SARS – CoV-2, în sensul că a fost folosit echipamentul de protecție pentru vizitatori, dezinfectarea mâinilor și distanțarea vizitatorilor în raport cu celelalte persoane din centru. Pe perioada stării de urgență, vizitele în centru au fost suspendate, iar pe perioada stării de alertă acestea s-au desfășurat cu respectarea normelor sanitare de prevenire a răspândirii virusului SARS-CoV-2. În fiecare pavilion exista un spațiu special amenajat pentru desfășurarea vizitelor, dar acestea puteau avea loc și în curtea centrului, atunci când existau condiții meteorologice favorabile, iar copilul vizitat putea fi transportat în curte. Începând cu luna mai 2021, s-a demarat un proiect de încurajare a relațiilor cu familia prin deplasarea copiilor care nu erau vizitați la domiciliul părinților, bunicilor sau fraților, după caz, până la momentul vizitei echipei instituției Avocatul Poporului desfășurându-se 20 astfel de vizite.

Cu privire la activitățile școlare, pentru toți cei 39 de beneficiari s-au făcut demersuri pentru orientare școlară, astfel că 13 beneficiari frecventau învățământul de masa, 13 beneficiari frecventau cursurile învățământului special, 1 beneficiar frecventa Programul “A doua șansă” – învățământ primar, pentru 1 beneficiar admis în centru în august 2021 erau în curs demersurile pentru orientare școlară, 8 beneficiari aveau certificate de orientare școlară – “neșcolarizabil-nerевizuiabil”, 1 beneficiar (absolvent) urma să fie transferat într-un centru public pentru adulți cu dizabilități, iar pentru 1 beneficiar se făceau demersuri pentru înscrierea la o școală – învățământ de masa. Legătura cu școlile frecventate de beneficiari erau gestionate de către un instructor de educație desemnat în acest sens, care participa la ședințele cu părinții, iar când acesta era indisponibil, erau desemnate alte persoane angajate să preia această activitate.

Referitor la parteneriate și activități cu voluntarii, la momentul vizitei existau mai multe acorduri de parteneriat încheiate între D.G.A.S.P.C. Neamț/C.R.C.D. Neamț și organizații neguvernamentale, unități școlare sau agenți economici, cum ar fi: Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane-Centrul Regional Bacău, Centrul pentru Cultură și Arte ”Carmen

Saeculare”, Asociația ”Volunteer for Life”, Liceul cu Program Sportiv Piatra Neamț, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă ”Al. Roșca” Piatra Neamț, Liceul Tehnologic Special Bivolărie – Suceava etc. Toate acordurile de parteneriat încheiate au produs beneficii în mod direct sau indirect beneficiarilor centrului (integrarea în sistemul de învățământ, asigurarea unor servicii stomatologice, sponsorizări, cadouri pentru beneficiari, amenajarea unor spații ale centrului etc.). Situația pandemică din anul 2020 nu a permis implicarea voluntarilor în activitatea centrului, cu excepția unui voluntar care a asigurat servicii de kinetoterapie copiilor din centru. În anul 2021 s-au reluat activitățile de voluntariat și au existat 4 voluntari din comunitate care s-au implicat în lucrul cu copiii care beneficiază de măsură de protecție.

Cu privire la existența accesibilităților și dotărilor destinate persoanelor cu deficiențe locomotorii, în centru existau 8 copii cu handicap locomotor, care utilizau dispozitive ajutătoare pentru deplasare, astfel: 3 copii se deplasau cu ajutorul fotoliului rulant cu antrenare manuală de tip ortopedic, iar 5 copii utilizau un sistem de poziționare pentru copii cu infirmitate motorie cerebrală. Unul dintre beneficiari utiliza alternativ, în funcție de situație, fotoliul rulant și cadrul de mers cu roți.

Dispozitivele ajutătoare pentru deplasare erau achiziționate prin Casa de asigurări de sănătate Neamț, dar provencau și din donațiile organizației neguvernamentale Motivation România.

În timpul vizitei în centru s-a constatat că existau băi accesibilizate pentru uzul beneficiarilor cu deficiențe locomotorii, iar căile de acces ofereau posibilitatea utilizării dispozitivelor pentru deplasare.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

a) Conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Asigurarea serviciilor corespunzătoare beneficiarilor, prin angajarea de personal pe posturile vacante, având în vedere că la data efectuării vizitei erau vacante 12 posturi, printre care pedagog social, logoped, psiholog stagiar, asistent medical, instructor-educator activități de resocializare.

2. Îmbunătățirea asistenței medicale prin analizarea posibilității angajării unui medic cu normă întreagă, având în vedere că timpul de activitate de 4 ore/zi nu era suficient asigurării unei asistențe medicale corespunzătoare tuturor beneficiarilor centrului.

3. Prevenirea și reducerea stresului angajaților la locul de muncă prin asigurarea de tehnici specifice livrate de un specialist în domeniu (fie de către psihologii angajați, fie de către specialiști contractați din exterior).

4. Elaborarea unei proceduri privind activitatea psihologică din centru, cu programe de intervenții și activități, inclusiv folosirea aceleiași terminologii în denumirea actelor (ex. Raport de evaluare psihologică), în concordanță cu prevederile Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România.

5. Orientarea și plasarea copiilor în servicii care să corespundă cel mai bine nevoilor acestora cu respectarea, pe cât posibil, a unui set de criterii (legate de gradul/tipul de deficiență, gradul de dependență etc.), pentru a facilita și îmbunătăți calitatea serviciilor oferite beneficiarilor, dar și pentru o mai bună gestionare a activității serviciilor rezidențiale.

6. Identificarea de soluții care să asigure bunăstarea și securitatea copilului, prin asigurarea corespunzătoare a asistenței medicale și psiho-sociale a beneficiarilor în cadrul procesului de dezinstituționalizare a centrului, prin evaluarea multidisciplinară centrată, în principal, pe copil, având drept scop înțelegerea completă a situației acestuia.

b) Conducerii Centrului Rezidențial pentru Copilul cu Dizabilități Piatra-Neamț, județul Neamț să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Intensificarea supravegherii beneficiarilor din centru cunoscuți ca având comportamente agresive.

2. Instruirea și formarea continuă a personalului cu privire la identificarea, semnalarea și soluționarea cazurilor de abuz, neglijare și exploatare, ori a oricărei alte forme de violență asupra copilului.

3. Analizarea posibilității înființării unei săli de integrare senzorială, având în vedere tipul de dizabilități cărora se adresează și specificul activităților structurate pe nevoile beneficiarilor.

4. Intensificarea consilierii minorelor active sexual de către o serie de specialiști (psiholog, medic, consilier juridic etc.) cu privire la debutul vieții sexuale, măsuri de prevenire a sarcinilor la vârste mici, sănătatea reproducerii, toate adaptate nivelului de înțelegere a acestora etc.

Bacău, 31.01.2022